

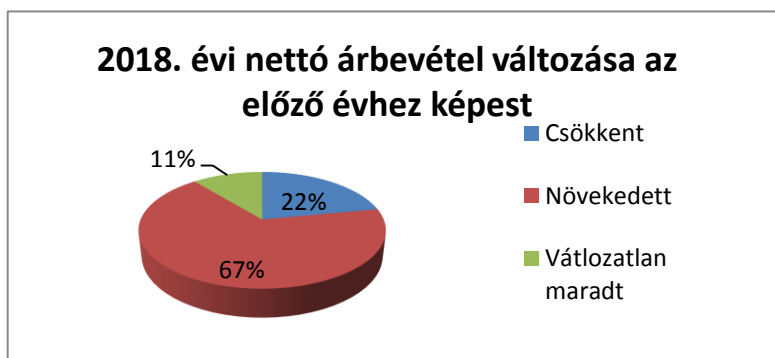
Sajtóközlemény

Az ÉVOSZ tagszervezeteinek helyzetértékelése és 2019. évi várakozásai

Az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége (ÉVOSZ) tagszervezeteit és az építőipar további jelentősebb szereplőit megkeresve felmérte, hogy 2018. évben milyen változásokat okoztak a piaci körülmények, illetve a cégek milyen várakozásokkal tekintenek a 2019. évre.

A felmérésben résztvevő cégek túlnyomórészt Kft-ként működő társaságok, létszámukat tekintve a néhány főtől egészen a több száz főt foglalkoztatóig.

Az elmúlt néhány évben tapasztalható fellendüléssel összhangban az árbevételre vonatkozó válaszok azt mutatják, hogy tavaly a vállalkozások kétharmadánál az értékesítés nettó árbevétele növekedett a korábbi évhez képest. Az ágazat teljesítményének felfelé ívelésével párhuzamosan a válaszadók túlnyomó része a jövedelmezőség inflációt meghaladó javulásával számol, miközben lassuló növekedési pályán marad.

A megkérdezett vállalkozásoknál a megrendelések felét a magánmegrendelések teszik ki. A megrendelések állományában 2019. évben a közmegrendelések, közbeszerzések arányának csökkenésére számítanak a vállalkozások.

A korábbi néhány év felméréseihez hasonlóan a cégek a tevékenységüket leginkább akadályozó tényezőként ezúttal is a szakemberhiányt emelték ki. Minden válaszadó említett olyan részterületet, ahol nem rendelkezik a megrendelés teljesítéséhez szükséges, megfelelő mennyiségű és minőségű szakemberrel. A szakemberhiány megoldásához hosszú távon a jelenlegi képzési rendszer átalakítása szükségszerű, mely sürgető lépéseket igényel mind a szakma, mind a kormány részéről.

Az erőteljesen növekvő ágazat helyzetét súlyosbítja, hogy a rendelésállomány a cégek negyedénél a kapacitáskihasználás kritikus szintjét elérte. Ráadásul a várakozások a szerződésállomány további növekedését prognosztizálják. A szűkös kapacitás leginkább a lakásépítő cégeket érinti, hiszen a lakásépítési kedv továbbra is erős. A lakásállomány azonban összességében előregedett, a felújítások sürgetővé váltak. A lakásfelújításokat a mostani áremelések mellett csak állami beavatkozásokkal lehet ösztönözni.

A szakemberhiány problémaköre magával hozta az ágazatban a bérek emelkedését is. A felmérésből is jól látszik, hogy a cégek az inflációt jóval meghaladó mértékben növelték a béreket. A válaszadók 2018-ban is az országos átlagon felül, 15%-kal emelték, 2019-ben pedig további 10%-os bérfejlesztést terveznek. A bérek nagyobb intenzitású emelését elsősorban a 30-50 főt foglalkoztató cégek tervezik. A béreket illetően elmondható, hogy a versenyszférához képest még ezzel a nagyarányú növekedéssel is alacsonyabbak.

A munkaerő megszerzése mellett a megtartás is egyre komolyabb kihívást jelent a cégek számára, amellyel kapcsolatban lépéseket kell tenniük. Azok a cégek, amelyek tavaly csak a fizikai dolgozók vagy csak a menedzsment

továbbképzésére fordítottak anyagi erőforrásokat, azok idén már mindkét kört bevonják a továbbképzésbe. Ezen felül létszámukat is növelni kívánják, a válaszadók fele létszámbővítési tervekről számolt be. Ez nélkülözhetetlen a növekvő megrendelések teljesítéséhez, mert a hatékonyság javítása több időt vesz igénybe. Mindemellett szükségeszerű a korábban külföldre ment dolgozók hazahívása is, illetve olyan feltételrendszer kidolgozása és újragondolása, mely a nehezen megszerzett, visszaszerzett munkaerő megtartását segíti.

A meglévő szakemberhiánnyal és a létszámbővítési tervekkel összefüggésben megállapítható, hogy ez a közeljövőben a bérek további emelkedését generálja.

A felmérésben kitértünk az árak változására is. 2019. évben sem áll meg az áremelkedés, az építőanyagok, a fuvardíjak és az építőgépek bérleti díjai a várakozások szerint további 10%-kal fognak emelkedni, míg az élömunka, az alvállalkozói díjak 10-15%-kal is növekedhetnek. Az emelkedő árak, a megemelkedett bérek az újonnan kötött szerződésekben vállalt kivitelezés teljes költségét feljebb fogják tornáztatni.

A vállalkozások likviditását ugyan nehezíti, hogy partnereik tizede késedelmesen fizet, a kintlévőségek behajthatóságának a megítélése javul. A tartozások 90-95%-át behajthatónak minősítik a vállalatok. Véleményük szerint összességében lassan, de folyamatosan pozitív irányba mozdult el a lánc tartozás helyzete az elmúlt évek során, ami a TSZSZ működésének is köszönhető. Jelenleg mintegy 150 milliárd Ft-ra lehet becsülni az építőipari lánc tartozásos összeget.

A cégek tevékenységük, szerződésvállalásaik teljesítése során előforduló forráshiány kiküszöbölése érdekében elsősorban folyószámlahitelt, valamint különböző lízingkonstrukciókat vettek és vesznek igénybe. A jövőt illetően a vissza nem térítendő támogatásokat kívánják még nagyobb arányban kihasználni a vállalkozók. Ennek egyik pillére a 2017 novemberében aláírt, a Nemzetgazdasági Minisztérium és az ÉVOSZ között létrejött együttműködési megállapodás, melynek keretösszege az eredetihez képest jelentősen, több lépcsőben növekedett. Így a 2019-2020 években 6-6 milliárd forint pályázható technológiai korszerűsítésre, hatékonyságnövelésre.

Várhatóan 2019-ben beérnek a szektor tavaly elindított beruházásai is, így ez az év a hatékonyság javulásának éve lehet.

Összességében elmondható a cégekről, hogy üzleti helyzetükkel elégedettek, általában jónak ítélik meg. A 2019. évre összességében 15-16%-os termelésnövekedésre számítanak.